

ለመኖሪያ ቤት ምርጫዎች ምንድን ናቸው?

የተማሪዎች ፍላጎትና ሁኔታ በተቀየረ ቁጥር ከአንድ መጠለያ ወደ ሌላ ዓይነት ይሄዳሉ። ለምሳሌ፡ ወደ ተዳብሎ መኖሪያ ቤት ከመቀየርዎ በፊት ትምህርት ሲጀምሩ በካንባሰ ውስጥ ሊኖሩ ይችላሉ። የፈለገ ሁኔታ ይኑርዎት፤ ግን ከመፈረም ወይም ገንዘብ ከመክፈልዎ በፊት የተለያዩ ምርጫዎችን ማስሰይጠቅማል።

በተለይ ተማሪዎች ለመምረጥ የሚችሉት ስድስት የመኖሪያ ቤት ምርጫዎች አሉ፡

- > በቤት ማሳደሪያ/homestay (ማሳደሪያ)
- > በካምፓስ መጠለያ
- > የተማሪዎች መጠለያ ሆስቴል
- > በአንድ ክፍል ውስጥ መጠለያ
- > በግል ኪራይ ቤት ተዳብሎ መኖሪያ ቤት
- > በግል ኪራይ ቤት ለብቻ መከራየት

📌 ከዚህ በላይ ካሉት ሁለት ምርጫዎች፤ በቤት ማሳደሪያ/homestay እና በካምባሰ ያልሆነ መጠለያ በተክራይ ነዋሪዎች አንቀጽ ህግ (Residential Tenancies Act (RTA) 1997) ውስጥ አይካተቱም። ይህም በቪክቶሪያ ውስጥ ተከራዮችና ባለንብረቶች ስለሚኖራቸው መብቶችና ግዴታዎች ያካተተ ህግ ነው።

በቤት ማሳደሪያ (homestay) መጠለያ

ይህ ከቤቱ ባለቤት (አንዳንድም ከቤተሰባቸው) ጋር አብሮ የማደሪያ መጠለያ ስለሆነ ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ ቪክቶሪያ ለመጡ ተማሪዎች ወይም ቀደም ሲል ከቤት ውጭ ላልነበሩ ተማሪዎች ይህ የማሳደሪያ መጠለያ ምርጫ የተለመደ ነው።

በአብዛኛው homestays መጠለያ አልጋ፣ ደስክና መስረታዊ የቤት እቃ ያሟላ ለርስዎ አንድ ክፍል ሲኖርዎት እንዲሁም አንድ ሳሎን፣ ማእዘን ቤድና የመታጠቢያ ክፍል በጋራ ይጠቀማሉ።

በአጠቃላይ 'ለመጠለያ' ሲከፍሉ የቤት ኪራይና የፍጆታ ክፍያ (አንድ ኤሌትሪክና ጋዝ) እንዲሁም ለተጨማሪ አገልግሎት ወጪዎችን ያካተተ ነው። homestay የመጠለያ አቅራቢዎች ወይም 'አስተባባሪዎች' በሚል ስም ሲጠሩ፤ ምንም እንኳን የተለያዩ አቅርቦት ቢኖራቸው፤ ነገር ግን አንዳዶች ተጨማሪ አገልግሎቶችን እንደ የልብስ ማጠቢያና ምግብ ያቀርባሉ።

በአንድ ሰው ቤት በሚኖሩበት ጊዜ አንዳንድ ደንቦችን ለመከተል እንደሚጠየቁ መገመት ያስፈልጋል። ወደ ቤቱ ከመግባትዎ በፊት በቤት ደንቦች ላይና በተጨማሪ አገልግሎት ክፍያ ላይ አርስዎና አስተባባሪው መስማማቱ አስፈላጊ ነው።

ብዙ ጊዜ Homestay መጠለያ በርስዎ ተቋም ሲቀናጀ፤ ማስተዳደሩ ደግሞ በተቋሙ የተማሪ መኖሪያ ቤት አገልግሎት ወይም በ homestay ተወካይ በኩል ይሆናል። በአጠቃላይ ተመሳሳይ ፍላጎት ካላቸው ጋር ለማስተናገድና ለየት ያለ ፍላጎት ላላቸው (አንደ የአትክልት ውጤት ምግብ) ያቀርባል።

ስለ Homestay መጠለያ አቅራቢዎች አመራረጥና ወይም ጥቆማ ሂደት በተመለከተ ከርስዎ የተማሪ መኖሪያ ቤት አገልግሎት ጋ ማጣራት። እንዲሁም የቤት ኪራይና ሌላ የአገልግሎት ክፍያዎች አግባብ ያለው መጠን ስለመክፈልዎ በርስዎ የተማሪ መኖሪያ ቤት አገልግሎት ምክር ሊሰጥ ይችላል።

homestay መጠለያ ጥቅም

በአጠቃላይ ለተማሪዎች አቅም የHomestay ማሳደሪያ ተስማሚና ለምን ያህል ጊዜ ስለመቆየት ወሰን የለውም።

በቤት ውስጥ ባሉ ተግባራት ሳቢያ ማለት የፍጆታ ሂሳብ፣ ገብያ መሄድና ልብስዎን በማጠብ ለሚፈጠር ጭንቀት በHomestay ማሳደሪያ መኖሩ ሊያስወግድ ይችላል — ይሁን እንጂ በቤት ውስጥ አካባቢ ላለ ጽዳት ሥራ ለመርዳት ይጠበቅብዎታል።

ከቤታቸው አርቀው ለሚጣሩ ተማሪዎች ይህ ምርጫ በቤተሰብ አካባቢ እንዲኖሩ እድሉ ማግኘት ይችላሉ፤ ይሁን እንጂ ለብቻህ ለመኖር የምትፈልግ ከሆነ ይህ ለርስዎ ላይሰማማ ይችላል።

በዩኒቨርሲቲ ካምፓስ መጠለያ

ይህ መጠለያ ብዙጊዜ ('ኮሌጅ' ወይም 'የነዋሪ አዳራሽ' ተብሎ ሲጠራ) በዩኒቨርሲቲ ቅጥር ግቢ ወይም አጠገብ ያለና በዩኒቨርሲቲ ባለቤትነት የሚተዳደር መጠለያ ነው።

ብዙጊዜ ትላልቅ ዩኒቨርሲቲዎች ብዙ ኮሌጆች ሲኖራቸው፤ እያንዳንዱ መጠለያ በመቶ የሚቆጠሩ ተማሪዎች እንዳሉትና ተማሪዎች እንደ ባህሪ ልዩነት ይመደባሉ (ለምሳሌ፡ በአንድ ቤተክርስቲያን ሊሚሄዱ ወይም ለአንድ ጾታ የተለየ ኮሌጆች)።

እንደ Homestay መጠለያ የካምባሰ መጠለያም ለርስዎ ብቻ በቤት እቃ የተሟላ ክፍልና የጋራ መገልገያዎችን ያቀርባል። የሚቀርበው የአገልግሎት ዓይነት እንደ ኮሌጆቹ ይለያያል — ለምሳሌ፡ አንዳንድ የምግብና መጠጥ አቅርቦት፣ ሌሎቹ ደግሞ መጠለያ ብቻ ይሆናል።

በግልባጭ ገጽ ላይ የቀጠለ

☛ ምንም እንኳን ከረጅም ጊዜ መጠለያ ኪራይ ቢወደድም፤ ብዙ ጊዜ ለጊዜያዊ መጠለያ የሚሆን ይቀርባል (እንደ የንግድ ሆቴሎችና ሞተሎች ያሉ)።

ከቤታቸው እርቀው ሊጣጡ ለተግባራዊ በካምፕስ መጠለያ መኖር የተለመደ ነው። ምንም እንኳን ይህ መጠለያ በካምፕስ አካባቢ ስለሆነ የትራንስፖርት ወጪን ቢቀንስም ከ homestay ማሳደሪያ ኪራይ ውድ ነው።

ለተማሪ ሆስቲሎች

የተማሪ ሆስቲሎች በግለሰብ የሚተዳደሩና በካምፕስ አጠገብ አለመሆን በስተቀር በካምፕስ መጠለያ ጋር ተመሳሳይ ናቸው (ይሁን እንጂ አብዛኞቹ መጠለያ ከአንድ ወይም ከዚያ በላይ ባለ የከተማ ካምፕስ አጠገብ ይገኛሉ)።

ከገጠር ሺክቶሪያ ክልል እና ከውጭ አገር ለመጡና ምግብ ወይም አገልግሎት ያለው መጠለያ ለሚፈልጉ ተማሪዎች ለማስተናገድ በቅርቡ ጊዜ የተማሪ ሆስቲሎች ቁጥር በጣም ጨምሯል።

☛ ሆኖም የማይለወጥ የኪራይ ውል እንዲፈርመው በአብዛኞች የተማሪ ሆስቲሎች አቅራቢዎች ይጠየቃሉ (ይህ ማለት ለተወሰነ ጊዜ ለመቆየትና ማለት ለፊት 9 ወይም 12 ወር ኪራይ መክፈል እንደተስማሙ)፤ አንዳንድ ለአጭር ጊዜ ወይም የጊዜያዊ መጠለያ የሚያቀርቡ አሉ።

በጋራ ክፍል መጠለያ ቤት

ይህ በግል ህንጻ ላይ አንድ ወይም ከዚያ በላይ ክፍሎች ያለው እና ለአራት ወይም ከዚያ በላይ ሰዎች (ተማሪዎች መሆን አያስፈልግ) ሆኖ መከራየትና በጋራ መገልገያ ያለው በጋራ ክፍል መጠለያ ቤት ኪራይ ነው።

የጋራ መኖሪያ ክፍል ቤቶች መጠነኛ ደረጃን ያሟላና በአካባቢ ምክር ቤት መመዘገብ አለባቸው። ይሁን እንጂ አንዳንድ የጋራ መኖሪያ ክፍል ቤት ተቆጣጣሪዎች አያስመዘገቡም፤ እንዲሁም የደረጃ ነጥብ ያላሟላ መጠለያ ያቀርባሉ። ለጋራ መኖሪያ ክፍል መጠለያ ቤት ሲያሰቡ ከስመ ጥሩ ተቆጣጣሪ ጋር ስለመሆኑና በምክር ቤት ማስመዘገብን ያረጋግጡ። እርግጠኛ ካልሆኑ፤ ገንዘብ ከመክፈልዎ ወይም ለስምዎነት ከመፈረምዎ በፊት ምክር ለማግኘት የ Tenants Union ያነጋግሩ።

☛ በክፍል መዳበያ ከተከራይ ታዲያ ከራስዎ ብቻ ከሚሆን ኪራይ ዋጋ አነስተኛ ዋጋ ይከፍላሉ (ለክፍሉ ሌላ ሰዎችን ለመምረጥ የሚችል ስራ አስኪያጁ ነው)።

በተከራይ ነዋሪዎች አንቀጽ ህግ (RTA) 1997 ዓ.ም መሰረት አንዳንድ ጊዜ ሆቴሎችና በጀርባ የሚያዝ/ backpackers እና homestay መጠለያዎች እንደ ጋራ ክፍል መጠለያ ቤት ይቆጠራሉ። ከካምፕስ ወጣ ብሎ በግል ኩባንያዎች ለተማሪ የሚሆን መጠለያ ሆስቲል በህጉ መሰረት እንደ ጋራ ክፍል መጠለያ ቤት ይቆጠራል።

ብዙ ጊዜ የጋራ መኖሪያ ክፍል እቃ የተሟላ ቢሆንም በአንዳንድ ክፍሎች የሚፈልጉት እቃ ስለሚኖር ቀድሞ ማጣራቱ ይመረጣል (ለምሳሌ፡ የውቀት ሂተር ወይም የጽህፈት ጠረጴዛ ላይኖራቸው ይችላል)። በጋራ መኖሪያ ክፍል ባለቤት በኩል ተጨማሪ አገልግሎት እንደ የማጠቢያና ምግብ ላይቀርብ ይችላል።

በደባል መኖሪያ ቤት

ይህ የግል ቤት ኪራይ ከሌላ ተካራዮች ጋር ሆነው ሲከራይ ነው። በደባል መኖሪያ ቤት ላይ የርስዎ መኝታ ክፍል ሲኖር ነገር ግን መገልገያዎችና እቃዎችን በጋራ ይጠቀማሉ።

በደባል መኖሪያ ቤት ኪራይ አስራር ዘይቤ ከአንዱ መኖሪያ ቤት ሌላው ይለያያል። በአንዳንድ የደባል መኖሪያ ቤት ተሟኛ አያንዳንዱ ለምግብና ለፍጆታ ወጪ መደበኛ ክፍያ ያዋጣል (አንዳንድ የመዋጫ ትንጅት ይባላል)፤ ሌሎቹ ደግሞ የሚመጣውን የፍጆታ ክፍያ መከፋፈልና የራሳቸውን ምግብ በመግዛት ያበስላሉ።

በመዳበል ወጪዎች ስለሚከፈሉ በራስህ መኖሪያ ቤት ወይም ፍላጎት ከመከራየት የረከሰ ይሆናል ነገር ግን በደባል መኖሪያ ቤት ውስጥ ሁልጊዜ ለማጥናት ጥሩ አካባቢ አይሆንም። ብዙ ጊዜ ሰዎች መውጣትና መግባት ስለሚፈልጉ ታዲያ ይህ ለኑሮ አስደሳች ሲሆን ለአንዳንድ ሰዎች ደግሞ ላይረጋጉ ይችላሉ።

☛ በደባል ቤት ስለመኖር የበለጠ መረጃ ስለሻ Shared households (ተዳብሎ ነዋሪዎች) እውነታ ጽሁፍ ወረቀት እና በ Keeping the 'mates' in housemates (የሚቀራረቡ በቤት ውስጥ መኖር) ላይ የሚለውን ይመልከቱ።

ለብቻ ስለመከራየት

በስምዎ የመኖሪያ ቤት፣ ፍላጎት ወይም ዩኒት ከባለንብረት ወይም ከንብረት ተወካይ ላይ መከራየት በጣም ውድ ሊሆን ይችላል። ለብቻ መከራየቱ ለማስያዝ ገንዘብ፣ ለኪራይና ለፍጆታ (ጋዝ፣ ኤሌትሪክና ተሌፎን) የሚሆን ለመክፈል የርስዎ ሃላፊነት ስለሆነ ነው። ሌላው ችግር ደግሞ የብቸኝነት መንፈስንና ለብቻ መገብየት፣ የማብሰልና የቤት ሥራን ሃላፊነት መውሰድ ይሆናል።

ለብቻ ሆኖ የመከራየት ጥቅም ደግሞ ለማጥናት ተስማሚ አካባቢ መፍጠርና የቤተሰብ ውስጥ ያለን እንደመሰለህ መቆጣጠር ይሆናል።

☛ ለመኖሪያ ቤት ከመወሰንዎ በፊት ስለሚኖርዎ ምርጫዎች የተማሪ መኖሪያ ቤት እውነታ ጽሁፍ ወረቀት Which housing option is right for me? (ለእኔ ትክክለኛ የመኖሪያ ቤት የትኛው ነው) የሚለውን ማየት።

በበለጠ መረጃ ለማግኘት ለተከራይ ማህበር ምክር መስመር (Tenants Union Advice Line) በስልክ ☎ (03) 9416 2577 ማነጋገር።

